

Aan de gemeenteraad

RAADSVOORSTEL

Overdracht brandweerkazernes aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

KORTE SAMENVATTING

In 2021 en 2022 werd in de bestuurlijke dialoog over 'Verantwoorde brandweezorg 2024-2030' de opdracht gegeven om toekomstige huisvestingsscenario's voor brandweerkazernes te ontwikkelen, met focus op regionale samenwerking. Twee scenario's werden gepresenteerd, maar de volledige overname van de vastgoedportefeuille door de VRZL kreeg niet voldoende steun. Daarom werd een "Ingroeipad" en harmonisatie van huurafspraken voorgesteld.

Het doel van de regionalisatie van brandweerkazernes is om de kwaliteit en efficiëntie van de brandweezorg te verbeteren. De veiligheidsregio wil nieuwe kazernes in eigendom hebben en financieren, en het regionale risicoprofiel en brandweerdekkingsplan worden leidend voor de locatiekeuze. Dit zorgt voor een stabielere begroting en een gelijkmatige verdeling van huisvestingskosten.

11 februari is de raad, via een RIB en uitnodiging van de VRZL voor een informatieavond, op de hoogte gebracht van deze plannen.

De gemeente Eijsden-Margraten heeft vier kazernes, waarvan er één al in eigendom is van de VRZL. De impact van het ingroeipad leidt tot een stijging vanaf 2029 van de gemeentelijke bijdrage van Eijsden-Margraten aan de VRZL, vanwege extra kosten voor onderhoud, verduurzaming en beheer

Jaar	Ingroeimodel (extra bijdrage aan VRZL)	Normalisering huur	Netto Stijging gemeentelijke lasten
2024	€ -	€ -	€ -
2025	€ 11.101	€ -	€ 11.101
2026	€ 13.640	€ -30.115	€ -16.474
2027	€ 9.173	€ -30.115	€ -20.942
2028	€ 25.228	€ -30.115	€ -4.886
2029	€ 42.131	€ -30.115	€ 12.016
2030	€ 58.984	€ -30.115	€ 28.870
2031	€ 76.274	€ -30.115	€ 46.159
2036	€ 160.098	€ -30.115	€ 129.984
2067	€ 132.075	€ -30.115	€ 101.960

TOELICHTING

AANLEIDING

Uit de in 2021 en 2022 gevoerde bestuurlijke dialoog ‘Verantwoorde brandweezorg 2024-2030’ is een opdracht voortgekomen voor de uitwerking van toekomstige huisvestingsscenario's. Uitgangspunten daarvoor zijn het regionale perspectief en de onderlinge regionale solidariteit. Nieuwe kazernes komen in eigendom van de veiligheidsregio en worden door de veiligheidsregio gefinancierd.

Het resultaat van deze opdracht is in de vorm van een tweetal uitgewerkte scenario's ("Basis op orde" en "Eigendom volledig bij VRZL") aan het algemeen bestuur van de VRZL voorgelegd in april 2024. Uit die eerste bestuurlijke sondering kwam het beeld naar voren, dat de overname van de volledige vastgoedportefeuille op enig moment in de nabije toekomst niet kon rekenen op voldoende steun.

Een bestuurlijke opdracht werd verstrekt:

- Werk een scenario "Ingroeipad" uit, gekoppeld aan nieuwbouw of grootschalig onderhoud en;
- Maak een voorstel voor de "Harmonisatie van de huurafspraken", dat afdwingbaar en marktconform is, met een eenduidige demarcatie en een wettelijk en eenduidig niveau voor onderhoud en verduurzaming.

Ingroeipad

Op basis van een inventarisatie van gegevens van alle kazernes en de validatie daarvan door alle gemeenten is een totaaloverzicht opgesteld. Uitgaande van vervangende nieuwbouw van brandweerkazernes na 40 jaar zijn in 2058 alle kazernes vervangen. De geleidelijke vervanging en dus overdracht van kazernes in de komende 40 jaar wordt het ingroeipad genoemd.

MOTIVERING

De huisvesting van brandweerkazernes is in het proces van regionalisering van de brandweezorg (in de jaren 2007-2008) niet volledig ontvlochten uit de gemeentelijke organisaties. In 2018 heeft het bestuur van de VRZL geconstateerd dat de kosten voor huisvesting nog sterk lokaal georiënteerd waren en geen recht deden aan het groeiende regionale karakter. Daarom is besloten dat de huisvestingskosten onderdeel zouden worden van de nieuwe kostenverdeelsleutel. In 2019 is tevens nieuw huisvestingsbeleid vastgesteld. Nieuwe kazernes komen in eigendom van de veiligheidsregio en worden door de veiligheidsregio gefinancierd. Hierbij is afgesproken dat voor de locatie van nieuwe kazernes het regionaal risicoprofiel en het brandweerdekkingsplan leidend zijn.

Het doel van het regionaliseren van de huisvesting is om de kwaliteit en doelmatigheid van de brandweer te bevorderen. De VRZL heeft 26 brandweerkazernes waarvan er 9 in eigendom zijn en 17 worden gehuurd van Zuid-Limburgse gemeenten. Kazernes voldoen op dit moment niet altijd aan de wettelijke eisen en er wordt door zowel gemeenten als de VRZL niet gereserveerd voor grootschalige verbouw en nieuwbouw. Daarnaast zijn de huurafspraken per gemeente verschillend. Daarmee is het buitengewoon lastig om te voldoen aan het criterium van begrotingsrust. Dat criterium is belangrijk omdat gemeenten niet gebaat zijn bij een situatie waarbij in een hogere frequentie extra begrotingsclaims worden voorgelegd.

Het college heeft op 28 januari 2025 kennis kunnen nemen van het eindrapport. De leden van de gemeenteraad zijn via een raadsinformatiebrief op 11 februari uitgenodigd om een raadsinformatiesessie bij te wonen waarin de totstandkoming en resultaten van het eindrapport zijn toegelicht. Deze 2 informatiesessies hebben plaatsgevonden in februari 2025. Daarnaast is Roger Ritzen, namens onze gemeente, toegetreden tot de klankbordgroep van de VRZL.

Op 28 maart 2025 heeft het DB van de VRZL besloten de constatering en adviezen uit het eindrapport "Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes - VRZL" integraal over te nemen en ter zienswijze voor te leggen aan de deelnemende gemeenten VRZL.

Beoogd effect

Via dit voorstel stelt het college de gemeenteraad van de gemeente Eijsden-Margraten voor geen zienswijze uit te brengen op het eindrapport "Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes Veiligheidsregio Zuid-Limburg" inclusief de daarin opgenomen constatering en adviezen.

Het proces en de (beoogde) besluiten rondom de 'Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes - Veiligheidsregio Zuid-Limburg' hebben als effect:

- Creëren van een stabiele begroting en een gelijkwaardigere verdeling van huisvestingskosten over gemeenten;
- Toekomstige huisvestingsontwikkelingen kunnen uniform en regionaal worden uitgevoerd;
- Verduurzaming is eenvoudiger door te voeren;
- Het is makkelijker om efficiënte en eenduidige huisvesting te realiseren, conform de opgestelde bouwstenen;
- Door de schaalgrootte kan er een efficiëntere invulling gegeven worden aan verbouw, nieuwbouw en beheer.

RELATIE MET BESTAAND BELEID EN STRATEGISCHE VISIE / INTEGRALITEIT

Dit zal worden opgenomen in de programmabegroting 2026-2029.

PROCES VAN BURGERPARTICIPATIE

n.v.t.

FINANCIËLE ASPECTEN

De financiële impact van dit besluit op de gemeente Eijsden-Margraten heeft, na beoogde besluitvorming in het algemeen bestuur (AB) van 4 juli 2025, een structurele wijziging in de begroting. De wijziging betreft een toename in de huurinkomsten van de brandweerkazernes en een toename in de gemeentelijke bijdrage aan de VRZL. Deze wijzigingen worden hieronder verder toegelicht.

Lokale situatie

Binnen de gemeente staan vier brandweerkazernes. Kazerne Margraten is reeds in eigendom van de VRZL. De kazernes Eijsden, Cadier en Keer en Mheer worden door de gemeente verhuurd aan de VRZL.

Uitgaande van ongewijzigde uitgangspunten en positieve besluitvorming op alle adviezen beschreven in het eindrapport zijn de gevolgen voor de gemeente in kaart gebracht. Zowel de kosten verbonden aan het ingroeipad (kapitaallasten, kosten gerelateerd aan meerjaren onderhoudsplan (MJOP) en verduurzaming, en kosten van centrale beheerorganisatie en transitiekosten) als de financiële impact van de normalisering van de huur zorgen voor een stijging in de jaarlijkse bijdrage van de gemeente aan de VRZL.

Impact ingroeipad

Uitgaande van het ingroeipad, stijgt voor de gemeentelijke bijdrage voor Eijsden-Margraten. Dit staat ook samengevat in onderstaande tabel.

Jaar	Ingroeimodel (extra bijdrage aan VRZL)	Normalisering huur
2024	€ -	€ -
2025	€ 11.101	€ -
2026	€ 13.640	€ -30.115
2027	€ 9.173	€ -30.115
2028	€ 25.228	€ -30.115
2029	€ 42.131	€ -30.115
2030	€ 58.984	€ -30.115
2031	€ 76.274	€ -30.115
2036	€ 160.098	€ -30.115
2067	€ 132.075	€ -30.115

Deze wijziging is doorgerekend in onderstaande tabel. Deze tabel laat ook de netto stijging gemeentelijke lasten zien.

Jaar	Ingroeimodel (extra bijdrage aan VRZL)	Normalisering huur	Netto Stijging gemeentelijke lasten
2024	€ -	€ -	€ -
2025	€ 11.101	€ -	€ 11.101
2026	€ 13.640	€ -30.115	€ -16.474
2027	€ 9.173	€ -30.115	€ -20.942
2028	€ 25.228	€ -30.115	€ -4.886
2029	€ 42.131	€ -30.115	€ 12.016
2030	€ 58.984	€ -30.115	€ 28.870
2031	€ 76.274	€ -30.115	€ 46.159
2036	€ 160.098	€ -30.115	€ 129.984
2067	€ 132.075	€ -30.115	€ 101.960

UITVOERING EN EVALUATIE

N.v.t.

GEVOLGEN VOOR DE NATUUR

n.v.t.

Het college van Eijsden-Margraten

De secretaris,

De voorzitter,

Drs. J.M.F. Kool

Mr. A.P. Krijnen

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de Dialoogvergadering Leefomgeving;

BESLUIT

1. Kennis te nemen van het eindrapport “Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes Veiligheidsregio Zuid-Limburg” inclusief de daarin opgenomen constatering en adviezen;
2. De adviezen m.b.t. de bestuurlijke deelopdrachten “Harmonisatie van huurafspraken” en “Ingroeipad eigenaarschap, gekoppeld aan nieuwbouw of grootschalig onderhoud” integraal als bestuurlijke lijn voor de verdere procesgang aan te nemen.
3. Geen zienswijze in te dienen op het eindrapport “Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes Veiligheidsregio Zuid-Limburg” inclusief de daarin opgenomen constatering en adviezen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 mei 2025.

De griffier

De voorzitter

Mr. M.G.A.J.T. Verbeet

Mr. A.P. Krijnen